

Arrest

nr. 225 861 van 9 september 2019
in de zaak RvV X / II

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat B. DE SCHUTTER
Olivetenvest 21
2800 MECHELEN

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging, thans de minister van Sociale Zaken en Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie.

DE VOORZITTER VAN DE IIde KAMER,

Gezien het verzoekschrift dat X, die verklaart staatloos te zijn, op 3 januari 2018 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging van 30 november 2017 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten – asielzoeker (bijlage 13quinquies).

Gezien titel *Ibis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gelet op de beschikking van 22 juli 2019, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 27 augustus 2019.

Gehoord het verslag van kamervoorzitter J. CAMU.

Gehoord de opmerkingen van advocaat M. KIWAKANA, die loco advocaat B. DE SCHUTTER verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat B. HEIRMAN, die loco advocaat E. MATTERNE verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

De verzoekende partij is erkend staatloze.

Op 23 november 2017 neemt de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen de beslissing tot uitsluiting van de vluchtelingenstatus en uitsluiting van de subsidiaire beschermingsstatus ten aanzien van de verzoekende partij. Tegen deze beslissing dient de verzoekende partij een beroep in bij de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen.

Op 30 november 2017 wordt aan de verzoekende partij een bevel om het grondgebied te verlaten – asielzoeker uitgereikt. Dit is de bestreden beslissing, waarvan de motieven luiden als volgt:

“In uitvoering van artikel 75, § 2 / artikel 81 en artikel 75, § 2 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de heer, die verklaart te heten,

naam: M. (...)

voornaam: M. (...)

geboortedatum: (.1972

geboorteplaats: Al Magazi

nationaliteit: Statenloos

het bevel gegeven om het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen, tenzij hij (zij) beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven.

REDEN VAN DE BESLISSING :

Op 23 november 2017 werd door de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen een beslissing van uitsluiting van de vluchtelingenstatus en uitsluiting van de subsidiaire beschermingsstatus genomen

(1) Betrokkene bevindt zich in het geval van artikel 7, eerste lid, 1° van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen : hij verblijft in het Rijk zonder houder te zijn van de bij artikel 2 van deze wet vereiste documenten, inderdaad, betrokkene is niet in het bezit van een geldig paspoort met geldig visum.

In uitvoering van artikel 7, eerste lid, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen, wordt aan de betrokkene bevel gegeven het grondgebied te verlaten binnen 30 (dertig) dagen.”

Op 29 april 2019, bij arrest nr. 220 460, neemt de Raad, de beslissing tot uitsluiting van de vluchtelingenstatus en uitsluiting van de subsidiaire beschermingsstatus.

2. Over de rechtspleging

Waar de verwerende partij in haar nota vraagt de kosten ten laste van de verzoekende partij te leggen, wijst de Raad erop dat de verzoekende partij het voordeel van de kosteloze rechtspleging geniet, zodat aan geen van de partijen kosten van het geding ten laste kunnen worden gelegd. Het beroep is immers kosteloos.

3. Onderzoek van het beroep

3.1. In een enig middel voert de verzoekende partij de schending aan van artikel 3 van het Europees Verdrag tot Bescherming voor de Rechten van de Mens en de Fundamentele Vrijheden, ondertekend te Rome op 4 november 1950 en goedgekeurd bij de wet van 13 mei 1955 (hierna: het EVRM) en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Het middel luidt als volgt:

“1.

Per beslissing van 23.11.2017 werd verzoeker op basis de artikelen 55/2 en 55/4 Vreemdelingenwet uitgesloten van de vluchtelingenstatus en van de subsidiaire beschermingsstatus (stuk 4).

Niettemin oordeelde de Commissaris-Generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen wel dat verzoeker een risico op vervolging liep in vluchtelingrechtelijke zin in geval van terugkeer naar Gaza (de

Commissaris-Generaal paste m.a.w. de insluitingsclausule toe, alvorens over te gaan tot motivering van de uitsluitingsclausule). Zo luidt het in de beslissing van 23.11.2017 van het CGVS:

"Uit uw verklaringen blijkt dat u vervolging door Harnas vreest omwille van uw lidmaatschap bij Fatah en uw opeenvolgende functies bij de Palestijnse autoriteiten. Mee in het licht van de informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt en de vaststelling dat u als Palestijn een verblijfsrecht had in de Gazastrook en er de bijstand van de UNRWA verkreeg, dient er te worden vastgesteld dat uw claim dat u, mede omwille van uw politieke achtergrond en uw specifieke functies bij de militaire inlichtingendienst, nood zou hebben aan internationale bescherming, geloofwaardig wordt geacht. Naast de beschikbare informatie legt u omstandige en coherente verklaringen af over uw precieze profiel en de vervolgingsfeiten die daarvan het gevolg waren en staft u uw verklaringen met de nodige documenten." De verwerende partij verwijst in de thans bestreden beslissing naar deze beslissing van het CGVS, zodat zij geacht mag worden kennis te hebben van de inhoud van deze beslissing.

Verweerder had dus moeten weten dat verzoeker in geval van terugkeer naar Gaza, een risico op vervolging loopt, en bijgevolg ook dreigt het slachtoffer te worden van een onmenselijke of vernederende behandeling in de zin van het artikel 3 EVRM. Bij arrest van 15 november 1996 heeft het EHRM immers gesteld dat de bescherming van artikel 3 van het EVRM breder is dan deze in de artikelen 32 en 33 van Vluchtelingenverdrag (EHRM 15 november 1996, Chahal t. het Verenigd Koninkrijk [Grote Kamer], § 80; zie ook in EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah e.a. t. het Verenigd Koninkrijk, § 102-103). Het Hof geeft hiermee te kennen dat artikel 3 van het EVRM tevens situaties omvat waar de vluchtelingenstatus niet werd toegekend in de zin van artikel 1, F van het Vluchtelingenverdrag. Uw Raad heeft in die zin al eerder geoordeeld, bv. in het arrest met nummer 183.022 van 27.02.2017.

En hoe dan ook, zelfs indien verzoeker terecht diende te worden uitgesloten van de vluchtelingenstatus (waarvoor nog voorbehoud geldt, aangezien verzoeker beroep aantekende bij Uw Raad tegen de beslissing tot uitsluiting van het CGVS), dan nog belet dit niet dat verweerder ook ten aanzien van verzoeker moet nagaan of hij het voorwerp dreigt uit te maken van onmenselijke of vernederende behandeling in geval van terugkeer, aangezien het artikel 3 EVRM een absoluut grondrecht is, waarvoor geen uitzondering geldt.

Het bovenstaande geldt des te meer nu het CGVS in zijn beslissing dd. 23.11.2017 met een niet-terugleidingsclausule uitdrukkelijk heeft aangegeven dat het terugleiden van verzoeker naar Gaza verboden is.

Dat verweerder het bovenstaande naast zich neerlegt en tot het geven van een bevel om het grondgebied te verlaten overgaat, getuigt eveneens onweerlegbaar van zijn onzorgvuldigheid.

Verweerder moet zijn beslissing immers op een zorgvuldige wijze voorbereiden. Dit houdt in dat hij alle voor de beslissing relevante feiten met zorgvuldigheid moet vaststellen en dat hij met deze feiten ook rekening moet houden bij het nemen van de beslissing (Cass. 8 april 2011, nr. 212.579).

2.

Ten overvloede blijkt uit het administratief dossier dat verzoeker staatloos is. Verzoekers staatloosheid werd bij een vonnis, gewezen door de Rechtbank van Eerste Aanleg Luik dd. 04.03.2016, bevestigd. Tegen dit vonnis werd door het parket geen beroep aangetekend, zodat het vonnis kracht van gewijsde heeft gekregen.

Verwerende partij is op de hoogte van verzoekers staatloosheid. Immers, op 12.12.2016 diende verzoeker bij verwerende partij een aanvraag tot humanitaire regularisatie in op grond van artikel 9bis van de Vreemdelingenwet, waarin al melding werd gemaakt van het vonnis van staatloosheid. Deze aanvraag werd op 06.07.2017 aangevuld met bijkomende elementen, en er werd nogmaals verwezen naar het vonnis uitgesproken door de voormelde Rechtbank (stukken 5-7).

Verweerder is bijgevolg uit het oog verloren dat verzoeker geen vaderland heeft waarnaar hij gedeporteerd kan worden. Dit maakt uit zichzelf een onmenselijke en vernederende behandeling in de zin van artikel 3 EVRM uit (RvV 27 juli 2017, nr. 190.138).

Het is overduidelijk dat verzoeker geen moeite heeft gedaan om zich van de relevante feiten te vergewissen. Het zorgvuldigheidsbeginsel werd dan ook met de voeten getreden.

3.

Voor zover verweerder per hypothese in zijn nota zou stellen dat het verzoeker vrijstaat om naar een land van zijn keuze buiten de Schengenzone te gaan, zodat hij niet noodzakelijk naar Gaza moet terugkeren, wijst verzoeker op het volgende:

"Tot slot herhaalt de Raad aan dat het EHRM er standaard op wijst dat om het bestaan van een gevaar op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering van de verzoeker naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de verzoeker. Het EHRM heeft daarbij eveneens al gesteld dat voor een zinnig en grondig

onderzoek in het licht van de artikelen 2 en 3 juncto artikel 13 van het EVRM het land van bestemming duidelijk dient te zijn. Zo stelt het Hof in de zaak nr. 43875/09 van 15 april 2014 Asalya t. Turkije waar het vaststelt in § 113 dat het administratief rechtscollège van Ankara geen rekening heeft gehouden met het persoonlijk risico voor de verzoeker: "the court believes that this deficiency is due, at least to some extent, to the fact that neither the original deportation order nor any subsequent submissions by the Ministry to the domestic courts specified where exactly the applicant would be deported to. Such ambiguity is unacceptable, not only because it exacerbated the applicant's already precarious position, but also because it inevitably hampered any meaningful examination of the risks involved in his deportation, thus rendering the protection afforded under Article 13 illusory."

Er wordt eveneens verwezen naar de zaak nr. 46390/10 Auad t. Bulgarije van 11 oktober 2012 waarin het EHRM in het licht van de artikelen 3 en 13 van het EVRM in § 139 stelt dat bij een verdedigbare grief in het licht van artikel 3 van het EVRM a) een rigoureuus onderzoek moet gebeuren naar de risico's die redelijkerwijs kunnen worden verwacht dooreen vreemdeling als resultaat van zijn of haar verwijdering om nationale veiligheidsredenen, omwille van de algemene situatie in het land van bestemming en zijn of haar persoonlijke omstandigheden; b) het land van bestemming altijd moet aangeduid zijn in een bindende akte en een verandering van bestemming aanvechtbaar moet zijn; c) het boven vermelde mechanisme moet het onderzoek mogelijk maken naar de vraag of, indien de persoon naar een derde land wordt gezonden, de betrokken persoon een risico kan lopen om van dat land gezonden te worden naar het herkomstland zonder gepast onderzoek naar het risico op mishandeling. Het gegeven dat de verweerder het land van bestemming niet heeft gespecificeerd in de bestreden akte en dit land van bestemming ook uit geen enkel ander stuk van het rechtsplegingsdossier kan blijken, terwijl in voorliggende zaak en gelet op de motieven van de bestreden beslissing zelve blijkt dat de verzoeker niet kan terugkeren naar zijn land van herkomst op gevaar van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, maakt derhalve des te meer duidelijk dat het bestuur bij de afgifte van het thans bestreden bevel niet voor ogen heeft gehad om de verzoeker te vrijwaren van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling bij het verlaten van het Schengengrondgebied." (RvV 27.02.2017, nr. 183.022, blz. 13. www.rvv-ccce.be)"

3.2. De verwerende partij antwoordt hierop het volgende in haar nota met opmerkingen:

"Verzoeker stelt in een enig middel een schending voor van artikel 3 EVRM en van het zorgvuldigheidsbeginsel.

Hij stelt dat het CGVS bevestigd heeft dat de claim om nood aan internationale bescherming geloofwaardig werd geacht. Evenwel werd zijn asielaanvraag afgewezen omdat verzoeker medeplichtig is geweest aan misdrijven tegen de menselijkheid en niet-politieke misdrijven. Verzoeker stelt dan ook dat de verwijderingsmaatregel in strijd is met artikel 3 EVRM, omdat hij niet naar Gaza kan terugkeren hetgeen bevestigd wordt door het CGVS.

De verwerende partij heeft de eer te antwoorden dat op 23 november 2017 door de Commissaris-generaal voor Vluchtelingen en Staatlozen een beslissing werd genomen tot uitsluiting van de vluchtelingenstatus en van de subsidiaire beschermingsstatus. Artikel 52/3, §1 van de Vreemdelingenwet luidt als volgt:

"Indien de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen de asielaanvraag niet in overweging neemt of de vluchtelingenstatus weigert te erkennen of de subsidiaire beschermingsstatus weigert toe te kennen aan een vreemdeling en de vreemdeling onregelmatig in het Rijk verblijft, moet de minister of zijn gemachtigde onverwijld een bevel om het grondgebied te verlaten afgeven, gemotiveerd op basis van één van de gronden voorzien in artikel 7, eerste lid, 1° tot 12°. Deze beslissing wordt ter kennis gebracht van de betrokkene overeenkomstig artikel 51/2. Indien de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen het beroep van de vreemdeling tegen een beslissing genomen door de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen verwerpt met toepassing van artikel 39/2, § 1, 1°, en de vreemdeling verblijft onregelmatig in het Rijk, beslist de minister of zijn gemachtigde onverwijld tot een verlenging van het in het eerste lid bedoelde bevel om het grondgebied te verlaten. Deze beslissing wordt onverwijld ter kennis gebracht van de betrokkene overeenkomstig artikel 51/2.(...)"

De verwerende partij wenst te vervolgen dat de thans bestreden beslissing geen gedwongen verwijderingsmaatregel betreft en dat de verzoekende partij al evenmin gedwongen wordt om terug te keren naar het land van herkomst of naar de Gazastrook, wel integendeel.

Het bestreden bevel heeft immers enkel tot gevolg dat verzoeker het Belgisch grondgebied en de Schengenzone dient te verlaten, zonder dat verzoeker daarbij op de een of andere manier gevraagd wordt om zich naar Gaza te begeven, i.e. de regio waarnaar hij niet kan en mag teruggeleid worden.

Nogmaals: verzoeker wordt niet verwacht terug te keren naar Gaza en al evenmin naar de oorlogsgebieden in Syrië, Yemen, Nigeria, enz.... De thans bestreden beslissing betreft ook geen gedwongen repatriëring.

In de gegeven omstandigheden dient de bestreden beslissing aldus niet bijkomend gemotiveerd worden over de terugleiding naar Gaza en het feit dat zulks in strijd zou zijn met artikel 3 EVRM. Net zo min dient in de bestreden beslissing

gemotiveerd te worden dat verzoeker (ook) niet kan teruggeleid worden naar een welbepaald oorlogsgebied in Yemen, Syrië of Nigeria (...).

Een schending van de door haar ingeroepen bepalingen en beginselen van behoorlijk bestuur wordt niet aangetoond.

Het enig middel is niet ernstig."

3.3. De verzoekende partij voert onder meer de schending aan van artikel 3 van het EVRM.

De verzoekende partij wijst er op dat zij door de Commissaris-generaal, bij beslissing van 23 november 2017 (en bevestigd door de Raad op 29 april 2019 bij arrest nr. 220 460 zoals blijkt uit de gegevens waarover de Raad beschikt), werd uitgesloten van de vluchtelingenstatus en van de subsidiaire beschermingsstatus. Blijkens het administratief dossier werd vastgesteld dat er ernstige redenen zijn om te veronderstellen dat de verzoekende partij medeplichtig was aan misdrijven tegen de menselijkheid en niet-politieke misdrijven in de zin van artikel 1 F, a) van het Vluchtelingenverdrag. De verzoekende partij benadrukt dat de Commissaris-generaal heeft geoordeeld dat zij noch direct of indirect mag worden teruggeleid naar Gaza en dat een verwijderingsmaatregel niet verenigbaar is met de artikelen 48/3 en 48/4 van de vreemdelingenwet. Zij vestigt daarnaast de aandacht op het feit dat zij staatloos is, hetgeen erkend werd door de rechtbank van eerste aanleg van Luik op 4 maart 2016, wijst erop dat de verwerende partij hiervan op de hoogte was of diende te zijn en dit aldus mee diende te nemen in haar beoordeling. De verzoekende partij meent dat de verwerende partij er zich, gelet op het absoluut karakter van de door artikel 3 van het EVRM geboden bescherming, gelet op de voormelde uitsluitingsbeslissing en gelet op haar statuut van staatloze, had moeten van vergewissen of de afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten met zekerheid geen schending van artikel 3 van het EVRM met zich mee zou brengen. De bestreden beslissing volstaat volgens haar geenszins in het licht van haar specifieke omstandigheden nu enkel wordt gesteld dat zij België en het Schengengrondgebied moet verlaten. Zij merkt, met verwijzing naar rechtspraak van de Raad, op dat op de verwerende partij een onderzoeksplicht rust om na te gaan naar welk land, buiten het Schengengrondgebied, zij zich dan wel zou kunnen begeven zonder dat artikel 3 van het EVRM wordt geschonden. De verzoekende partij meent aldus dat de verwerende partij diende na te gaan of zij werkelijk de mogelijkheid heeft om zich naar een derde land, buiten Gaza, en buiten de Schengenzone te begeven, en dat de verwerende partij er zich niet toe kon beperken het aan de verzoekende partij zelf over te laten om een derde land uit te zoeken.

Artikel 3 van het EVRM "*Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen*" bekrachtigt een van de fundamentele waarden van elke democratische samenleving en verbiedt in absolute termen folteringen en onmenselijke of vernederende behandelingen, ongeacht de omstandigheden en de handelingen van het slachtoffer (vaste rechtspraak: zie bv. EHRM 21 januari 2011, M.S.S./België en Griekenland, § 218).

Het Europees Hof voor de Rechten van de Mens (hierna: het EHRM) heeft meermaals geoordeeld dat de verwijdering door een verdragsluitende Staat een probleem ten aanzien van artikel 3 van het EVRM kan opleveren en dus een verdragsluitende Staat verantwoordelijk kan stellen wanneer er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat een vreemdeling in het land van bestemming een reëel gevaar loopt om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM. In deze omstandigheden houdt artikel 3 van het EVRM de verplichting in de persoon in kwestie niet naar dat land te verwijderen (zie EHRM 4 december 2008, Y. v. Rusland, § 75 en de arresten waarnaar wordt verwezen; EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, Auad v. Bulgarije, § 95).

Het EHRM heeft tevens geoordeeld dat, om het bestaan van een gevaar van slechte behandelingen na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de betrokken vreemdeling (zie EHRM 4 december 2008, Y. t. Rusland, § 78; EHRM 28 februari 2008, Saad t.Italië, §§ 128-129 en EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah en anderen t. Verenigd Koninkrijk, § 108 in fine).

Hierbij moet er op worden gewezen dat het verbod van foltering en onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen absoluut is en dat het geen enkele uitzondering toelaat. Zelfs wanneer de gedragingen van een vreemdeling als onveilig of gevaarlijk beschouwd kunnen worden, mag dit bij verwijderingsbeslissingen geen element vormen in de beoordeling van het risico op een schending van artikel 3 van het EVRM en kan geen afbreuk gedaan worden aan de door dit artikel geboden bescherming (EHRM november 1996, nr. 22414/93, Chahal t. Verenigd Koninkrijk, § 80; EHRM 28 februari 2008, nr. 37201/06, Saadi t. Italië, § 139). Artikel 3 van het EVRM voorziet dan ook, anders dan het non-refoulementbeginsel zoals neergelegd in artikel 33 van het Vluchtelingenverdrag, in geen enkele uitzondering omwille van gedragingen van de verzoekende partij. Het is hierbij vaste rechtspraak van het EHRM dat *“Article 3 makes no provision for exceptions and no derogation from it is permissible under Article 15, even in the event of a public emergency threatening the life of the nation. As the prohibition of torture and of inhuman and degrading treatment or punishment is absolute, irrespective of the victim’s conduct, the nature of any offences allegedly committed by the applicant is therefore irrelevant.”* (vaste rechtspraak o.m. EHRM 11 oktober 2012, Auad t. Bulgarije, nr. 46390/10, § 96; EHRM 28 februari 2008, nr. 37201/06, Saadi t. Italië, §127; EHRM 15 november 1996, Chahal t. Verenigd Koninkrijk §§’n 79 en 80; EHRM 7 juli 1989, nr. 14038/88, Soering t. V.K., § 88).

De verplichting die aldus op de bevoegde nationale autoriteiten rust om de betrokken vreemdeling te beschermen tegen een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, wordt voornamelijk ingevuld door het installeren van gepaste procedures die toelaten de risico’s te onderzoeken die de vreemdeling zou lopen indien hij wordt verwijderd naar het land van bestemming (EHRM 13 december 2016, Paposhvili t. België, § 185; EHRM 23 maart 2016, F.G. t. Zweden, § 117; EHRM 4 november 2014, Tarakhel t. Zwitserland, § 104; EHRM 13 december 2012, El-Masri t. Macedonië, § 182). Indien de betrokken vreemdeling elementen aanbrengt betreffende een reëel gevaar om te worden onderworpen aan behandelingen die in strijd zijn met artikel 3 van het EVRM, dan is het aan de nationale overheid om elke twijfel hieromtrent weg te nemen en om zowel de algemene situatie in een land als de omstandigheden eigen aan het geval van de betrokken vreemdeling te onderwerpen aan een nauwgezet onderzoek (EHRM 13 december 2016, Paposhvili t. België, § 187; EHRM 11 oktober 2011, nr. 46390/10, Auad v. Bulgarije, § 99).

Wat het onderzoek van de omstandigheden eigen aan het geval van een verzoekende partij betreft, oordeelde het EHRM dat het ingeroepen risico een individueel karakter heeft indien het voldoende concreet en aantoonbaar is (cf. EHRM 21 januari 2011, M.S.S. t. België en Griekenland, § 359 in fine). Zowel wat de algemene situatie in een land betreft als de omstandigheden eigen aan het geval van de verzoekende partij, moet de verzoekende partij over de materiële mogelijkheid beschikken om te gepasten tijde deze omstandigheden te doen gelden (cf. EHRM 21 januari 2011, M.S.S. t. België en Griekenland, § 366).

In de voorliggende zaak stelt de Raad samen met de verzoekende partij vast dat de Commissaris-generaal voor de Vluchtelingen en de Staatlozen op 23 november 2017 een beslissing tot uitsluiting van de vluchtelingenstatus en uitsluiting van de subsidiaire beschermingsstatus heeft genomen. Deze beslissing werd bevestigd bij arrest nr. 220 460 van 29 april 2019 van de Raad.

Omtrent de vrees voor vervolging van de verzoekende partij in de vluchtelingrechtelijke zin oordeelde de Commissaris-generaal, alvorens de verzoekende partij uit te sluiten van de asielstatus en de subsidiaire beschermingsstatus, in zijn beslissing van 23 november 2017 als volgt:

“Uit uw verklaringen blijkt dat u vervolging door Hamas vreest omwille van uw lidmaatschap bij Fatah en uw opeenvolgende functies bij de Palestijnse autoriteiten (CGVS I, p. 3-7, 9). Mee in het licht van de informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt en de vaststelling dat u als Palestijn een verblijfsrecht had in de Gazastrook en er de bijstand van de UNRWA verkreeg, dient er te worden vastgesteld dat uw claim dat u, mede omwille van uw politieke achtergrond en uw specifieke functies bij de militaire inlichtingendienst, nood zou hebben aan internationale bescherming geloofwaardig wordt geacht. Naast de beschikbare informatie legt u omstandige en coherente verklaringen af over uw precieze profiel en de vervolgingsfeiten die daarvan het gevolg waren en staft u uw verklaringen met de nodige documenten. De informatie waarop het CGVS zich baseert is toegevoegd aan het administratief dossier. Niettegenstaande het bestaan in uw hoofd van een terechte vrees voor vervolging dient, gezien uw profiel en de specifieke dienst waarvoor u werkzaam was, in het kader van het onderzoek naar uw asielmotieven door het CGVS evenwel te worden nagegaan of u niet valt onder de in artikel 1, par. F van de Vluchtelingenconventie en artikel 55/2 van de wet van 15 december 1980 (Vreemdelingenwet) vermelde uitsluitingsgronden. (...) Aangezien u jarenlang werkzaam was voor de

militaire inlichtingendienst en uw carrière bij deze dienst afsloot met een verantwoordelijke functie dient dan ook onderzocht te worden of bovenvermelde uitsluitingsgronden op u van toepassing zijn. (...)”

In diezelfde beslissing sprak de Commissaris-generaal zich als volgt uit omtrent de terugleiding van de verzoekende partij naar Gaza:

“Wanneer de Commissaris-generaal een persoon uitsluit van de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus, moet hij overeenkomstig artikel 55/2, tweede lid en artikel 55/4, § 4 van de Vreemdelingenwet een advies verstrekken over de verenigbaarheid van een verwijderingsmaatregel met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet. Het CGVS is van oordeel dat u noch direct of indirect mag worden teruggeleid naar Gaza. Een verwijderingsmaatregel is dan ook niet verenigbaar met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet.

C. Conclusie

Steunend op de artikelen 55/2 en 55/4 van de Vreemdelingenwet wordt u uitgesloten van de vluchtelingenstatus en uitgesloten van de subsidiaire beschermingsstatus.

Ik vestig de aandacht van de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie op het feit dat noch direct of indirect mag worden teruggeleid naar Gaza.”

In zijn arrest van 29 april 2019, bevestigde de Raad de gegronde vrees van de verzoekende partij voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag:

“Na lezing van het administratief dossier treedt de Raad de commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen bij waar deze oordeelt als volgt:

“Uit uw verklaringen blijkt dat u vervolging door Hamas vreest omwille van uw lidmaatschap bij Fatah en uw opeenvolgende functies bij de Palestijnse autoriteiten (CGVS I, p. 3-7, 9). Mee in het licht van de informatie waarover het Commissariaat-generaal beschikt en de vaststelling dat u als Palestijn een verblijfsrecht had in de Gazastrook en er de bijstand van de UNRWA verkreeg, dient er te worden vastgesteld dat uw claim dat u, mede omwille van uw politieke achtergrond en uw specifieke functies bij de militaire inlichtingendienst, nood zou hebben aan internationale bescherming geloofwaardig wordt geacht. Naast de beschikbare informatie legt u omstandige en coherente verklaringen af over uw precieze profiel en de vervolgingsfeiten die daarvan het gevolg waren en staft u uw verklaringen met de nodige documenten. De informatie waarop het CGVS zich baseert is toegevoegd aan het administratief dossier.””

De bevoegde autoriteiten hebben aldus geoordeeld enerzijds dat de verzoekende partij een gegronde vrees koestert om te worden gevisieerd door Hamas omwille van haar lidmaatschap van Fatah en haar opeenvolgende functies bij de Palestijnse autoriteiten en anderzijds dat de beslissing tot uitsluiting van de beide statussen geen afbreuk doet aan het gegeven dat de verzoekende partij niet, direct noch indirect, mag worden teruggeleid naar Gaza.

Het kan niet worden ontkend dat een dergelijke gegronde vrees voor vervolging impliceert dat de verzoekende partij, alleszins op het moment dat de Raad recent oordeelde omtrent de uitsluiting van de verzoeker van de vluchtelingenstatus en de subsidiaire beschermingsstatus, bij een terugkeer naar Gaza een reëel risico loopt op een schending van artikel 3 van het EVRM. Bij arrest van 15 november 1996 heeft het EHRM immers gesteld dat de bescherming van artikel 3 van het EVRM breder is dan deze in de artikelen 32 en 33 van Vluchtelingenverdrag (EHRM 15 november 1996, Chahal t. het Verenigd Koninkrijk [Grote Kamer], § 80; zie ook in EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah e.a. t. het Verenigd Koninkrijk, § 102-103). Het Hof geeft hiermee te kennen dat artikel 3 van het EVRM tevens situaties omvat waar de vluchtelingenstatus niet werd toegekend in de zin van artikel 1, F van het Vluchtelingenverdrag.

Van de verzoekende partij kan niet worden verwacht dat hij nogmaals met concrete elementen aantoont dat zij bij terugkeer naar Gaza een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling riskeert te ondergaan wanneer reeds in de thans bestreden akte wordt verwezen naar de voormelde uitsluitingsbeslissingsbeslissing en nu in deze akte tevens wordt beklemtoond dat *“Ik vestig de aandacht van de Staatssecretaris voor Asiel en Migratie op het feit dat noch direct of indirect mag worden teruggeleid naar Gaza.”* In tegendeel stond het, gelet op de reeds eerder vastgestelde gegronde vrees voor vervolging aan de overheid zelve om een nauwkeurig onderzoek te voeren dat de verwijdering van de verzoekende partij haar actueel niet zal blootstellen aan een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling. Nu in het kader van de asielprocedure in de eerste plaats werd gesteld dat zij een vrees voor vervolging aantoont in de zin van artikel 1, A van het Vluchtelingenverdrag en nu in de bestreden

akte wordt verwezen naar de uitsluitingsbeslissing van de Commissaris-generaal, staat het immers vast dat de verwerende partij kennis had van het (desgevallend weerlegbaar) bestaan van een reëel gevaar van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling (cf. *mutatis mutandis*: EHRM 4 december 2008, Y. t. Rusland, § 81; EHRM 20 maart 1991, Cruz Varas e.a. t. Zweden, §§ 75-76; EHRM 30 oktober 1991, Vilvarajah e.a. t. het Verenigd Koninkrijk, § 103 en 107). Het stond dan ook aan de verwerende partij om een zo nauwkeurig mogelijk onderzoek te doen van de gegevens die wijzen op een reëel risico van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling (EHRM 21 januari 2011, M.S.S. t. België en Griekenland, §§ 293 en 388), temeer de verzoekende partij erkend werd als staatloze.

De Raad merkt voorts op dat het gegeven dat de verzoekende partij werd uitgesloten van de vluchtelingenstatus en van de subsidiaire beschermingsstatus de Belgische overheden en dus de verwerende partij niet vrijstellen van de naleving van internationale verplichtingen, inzonderheid deze die voortvloeien uit artikel 3 van het EVRM dat, het weze herhaald, een absolute bescherming biedt.

Zoals blijkt uit de bestreden beslissing wordt het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten afgegeven in toepassing van artikel 7, eerste lid, 1° van de vreemdelingenwet. Deze bepaling luidt als volgt:

“Onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag, kan de minister of zijn gemachtigde aan de vreemdeling, die noch gemachtigd noch toegelaten is tot een verblijf van meer dan drie maanden in het Rijk of om er zich te vestigen, een bevel om het grondgebied binnen een bepaalde termijn te verlaten afgeven of moet de minister of zijn gemachtigde in de in 1°, 2°, 5°, 11° of 12° bedoelde gevallen een bevel om het grondgebied binnen een bepaalde termijn te verlaten afgeven: 1° wanneer hij in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de bij artikel 2 vereiste documenten;”

Het is dan ook duidelijk dat geen bevel om het grondgebied te verlaten moet of kan worden afgegeven wanneer dit bevel hogere verdragsrechtelijke normen zou schenden. Artikel 3 van het EVRM maakt onmiskenbaar een dergelijke, hogere verdragsrechtelijke norm uit. Ook de Raad van State heeft reeds bevestigd dat *“geen bevel om het grondgebied te verlaten mag worden gegeven wanneer dat in strijd met een aantal verdragsrechtelijke bepalingen zou zijn, zoals artikel 3 van het E.V.R.M.”* (RvS 26 augustus 2010, nr. 206.948; in eenzelfde zin omtrent artikel 8 van het EVRM: RvS 26 juni 2015, nr. 231.762).

Het loutere gegeven dat de gemachtigde in de bestreden beslissing aangeeft dat de verzoekende partij staatloos is, doet voorts geen afbreuk aan de verplichting die, in het kader van artikel 3 van het EVRM, op de overheid rust om op nauwgezette wijze te onderzoeken of het bevel om het grondgebied te verlaten de verzoekende partij blootstelt aan een reëel risico van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling. In voorliggende zaak mag niet uit het oog worden verloren dat in de beslissingen die werden genomen in het kader van de asielprocedure van de verzoekende partij, werd vastgesteld dat de verzoekende partij in haar land van herkomst een gegronde vrees voor vervolging koestert. Noch uit de bestreden akte noch uit de stukken van het administratief dossier blijkt dat, sinds het afsluiten van de asielprocedure met 's Raads arrest nr. 220 460 van 29 april 2019 en voorafgaand aan de afgifte van het thans bestreden bevel op 30 november 2017, enig concreet onderzoek heeft plaats gehad waaruit zou kunnen blijken dat het actueel karakter van deze gegronde vrees niet langer kan worden aangenomen.

In tegendeel wijzen de gehanteerde bewoordingen dat *“Het CGVS is van oordeel dat u noch direct of indirect mag worden teruggeleid naar Gaza. Een verwijderingsmaatregel is dan ook niet verenigbaar met de artikelen 48/3 en 48/4 van de Vreemdelingenwet”*, er op dat wordt aangenomen dat de (al dan niet gedwongen) terugkeer naar Gaza de verzoekende partij blootstelt aan een gegronde vrees voor vervolging en dus, zoals supra aangehaald, ook aan een reëel risico op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling.

Het gegeven dat de verwerende partij zich bij de afgifte van het thans bestreden bevel bewust was of althans diende te zijn van het reëel risico op een schending van artikel 3 van het EVRM dat de verzoekende partij loopt bij een terugkeer naar Gaza, maakt dan ook dat zij in het kader van de onderzoeksplicht, die inherent is aan de bescherming verleend door artikel 3 van het EVRM, verplicht is om iedere twijfel weg te nemen omtrent een mogelijke blootstelling aan een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling tengevolge van de thans opgelegde vertrekverplichting (EHRM 13 december 2016, Paposhvili t. België, § 187; EHRM 11 juli 2000, Jabari t. Turkije, § 39).

Het gegeven dat de verzoekende partij staatloos is, neemt niet weg dat het thans bestreden bevel de verzoeker wel degelijk verplicht om het Belgische grondgebied en dat van de Schengenstaten binnen de dertig dagen te verlaten. De vraag rijst dan ook, zoals de verzoekende partij pertinent opmerkt, naar welk ander land de verzoekende partij dan wel kan terugkeren. Tevens rijst de vraag of de verzoekende partij in enig ander land, buiten de Schengenzone, dan wel beschermd is tegen een verwijdering naar zijn land van herkomst. De Raad benadrukt dat het verbod van verwijdering naar een land waar een vreemdeling een reëel risico loopt op een schending van artikel 3 van het EVRM, tevens het verbod inhoudt om de vreemdeling te verwijderen naar een derde land waar hij een reëel risico loopt om alsnog uitgezet te worden naar het land waar hij het voornoemde reëel risico loopt (verbod van indirect refoulement), zodat ook het risico op een indirect refoulement moet worden onderzocht (zie onder meer EHRM 15 april 2014, Asalya t. Turkije, § 111). Het EHRM heeft overigens reeds geoordeeld dat door het gebrek aan een wettelijk kader dat voldoende waarborgen biedt tegen de uitzetting door een derde land naar het land van herkomst, waar de betrokken vreemdeling een reëel risico loopt op een behandeling in strijd met artikel 3 van het EVRM, ook de verwijdering naar dit derde land een schending uitmaakt van artikel 3 van het EVRM (EHRM 22 september 2009, Abdolkhani en Karimnia t. Turkey, § 88-89).

In de gegeven omstandigheden dient dan ook te worden besloten dat de afgifte van het bestreden bevel om het grondgebied te verlaten, gelet op de eerder vastgestelde gegronde vrees voor vervolging die de verzoeker koestert in Gaza, gelet op haar staatloosheid en het gebrek aan duidelijkheid naar welke staat zij zich dan wel zou moeten begeven, en gelet op het gebrek aan enig concreet onderzoek van de reële risico's die de verzoekende partij bij het uitvoeren van dit bevel loopt, het risico op een behandeling die strijdig is met artikel 3 van het EVRM geenszins uitsluit.

In tegendeel moet, bij gebrek aan enige informatie van de verwerende partij die er op zou kunnen wijzen dat de bevindingen van de Raad in zijn arrest nr. 220 460 van 29 april 2019 niet langer actueel zijn, worden aangenomen dat het buiten betwisting staat dat de verzoekende partij niet kan terugkeren naar Gaza, wegens een reëel risico op een door artikel 3 van het EVRM geboden behandeling.

Het motief en het verweer in de nota met opmerkingen dat het bestreden bevel geen gedwongen verwijdering van het grondgebied inhoudt, doet hieraan geen afbreuk. In een arrest van 13 december 2016 heeft het EHRM immers geoordeeld dat het voeren van een onderzoek naar een eventuele schending van artikel 3 van het EVRM vlak voorafgaand aan de gedwongen verwijdering van het grondgebied niet volstaat wanneer er geen enkele indicatie is van de omvang van dit onderzoek en van het effect hiervan op het bindend karakter van het bevel om het grondgebied te verlaten: *"The fact that an assessment of this kind could have been carried out immediately before the removal measure was to be enforced (see paragraph 199 in fine above) does not address these concerns in itself, in the absence of any indication of the extent of such an assessment and its effect on the binding nature of the order to leave the country."* (eigen vertaling : Het feit dat een onderzoek van deze soort [naar een eventuele schending van artikel 3 van het EVRM] had kunnen gebeuren vlak voorafgaand aan de gedwongen verwijdering van het grondgebied volstaat niet om tegemoet te komen aan deze bezorgdheden wanneer er geen enkele indicatie is van de omvang van een dergelijk onderzoek en van het effect hiervan op het bindend karakter van het bevel om het grondgebied te verlaten (EHRM 13 december 2016, Paposhvili t. België, § 202). Ook in deze zaak lag enkel een bevel om het grondgebied te verlaten voor, waarbij de termijn voor vrijwillig vertrek (na verschillende verlengingen) was verstreken en waarbij nog geen gedwongen tenuitvoerlegging in het vooruitzicht was gesteld (idem, § 199).

Tot slot herhaalt de Raad aan dat het EHRM er standaard op wijst dat om het bestaan van een gevaar op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering van de verzoekende partij naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de verzoekende partij. Het EHRM heeft daarbij eveneens al gesteld dat voor een zinnig en grondig onderzoek in het licht van de artikelen 2 en 3 *iuncto* artikel 13 van het EVRM het land van bestemming duidelijk dient te zijn. Zo stelt het Hof in de zaak nr. 43875/09 van 15 april 2014 Asalya t. Turkije waar het vaststelt in § 113 dat het administratief rechtscollege van Ankara geen rekening heeft gehouden met het persoonlijk risico voor de verzoeker: *"the court believes that this deficiency is due, at least to some extent, to the fact that neither the original deportation order nor any subsequent submissions by the Ministry to the domestic courts specified where exactly the applicant would be deported to. Such ambiguity is unacceptable, not only because it exacerbated the applicant's already precarious position, but also because it inevitably hampered any meaningful examination of the risks*

involved in his deportation, thus rendering the protection afforded under Article 13 illusory.” Dit klemt in voorliggende zaak des te meer, nu geen duidelijkheid bestaat of werd gegeven over het land van bestemming.

Er wordt eveneens verwezen naar de zaak nr. 46390/10 Auad t. Bulgarije van 11 oktober 2012 waarin het EHRM in het licht van de artikelen 3 en 13 van het EVRM in § 139 stelt dat bij een verdedigbare grief in het licht van artikel 3 van het EVRM a) een rigoureuus onderzoek moet gebeuren naar de risico's die redelijkerwijs kunnen worden verwacht door een vreemdeling als resultaat van zijn of haar verwijdering om nationale veiligheidsredenen, omwille van de algemene situatie in het land van bestemming en zijn of haar persoonlijke omstandigheden; b) het land van bestemming altijd moet aangeduid zijn in een bindende akte en een verandering van bestemming aanvechtbaar moet zijn; c) het boven vermelde mechanisme moet het onderzoek mogelijk maken naar de vraag of, indien de persoon naar een derde land wordt gezonden, de betrokken persoon een risico kan lopen om van dat land gezonden te worden naar het herkomstland zonder gepast onderzoek naar het risico op mishandeling.

Het gegeven dat de verwerende partij het land van bestemming niet heeft gespecificeerd in de bestreden beslissing, dit bovendien terwijl de verzoekende partij erkend werd als staatloos, en dit land van bestemming ook uit geen enkel ander stuk van het rechtsplegingsdossier kan blijken, terwijl in voorliggende zaak en gelet op de motieven van de bestreden beslissing zelve blijkt dat de verzoekende partij niet kan terugkeren naar Gaza op gevaar van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, maakt derhalve des te meer duidelijk dat het bestuur bij de afgifte van het bestreden bevel niet voor ogen heeft gehad om de verzoekende partij te vrijwaren van een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling bij het verlaten van het Schengengebied.

Aldus moet worden vastgesteld dat door de verzoekende partij – een erkend staatloze - een vertrekverplichting op te leggen zonder het land van bestemming te bepalen en zonder op enige wijze te onderzoeken naar welk ander land behalve de regio Gaza de verzoekende partij dan wel kan terugkeren zonder er het risico te lopen om in strijd met artikel 3 van het EVRM te worden uitgezet, artikel 3 van het EVRM is geschonden. Het enig middel is in de besproken mate gegrond.

Aangezien de eventuele gegrondheid van andere onderdelen van het enig middel niet tot een ruimere vernietiging kan leiden, dienen deze niet meer te worden onderzocht (RvS 18 december 1990, nr. 36.050; RvS 24 oktober 2002, nr. 111.881).

4. Korte debatten

De verzoekende partij heeft een gegrond middel aangevoerd dat leidt tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing. Er is grond om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. De vordering tot schorsing, als accessorium van het beroep tot nietigverklaring, is zonder voorwerp. Er dient derhalve geen uitspraak gedaan te worden over de exceptie van onontvankelijkheid van de vordering tot schorsing, opgeworpen door de verwerende partij.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging van 30 november 2017 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten – asielzoeker wordt vernietigd.

Artikel 2

De vordering tot schorsing is zonder voorwerp.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op negen september tweeduizend negentien door:

mevr. J. CAMU,

kamervoorzitter.

mevr. C. VAN DEN WYNGAERT,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

C. VAN DEN WYNGAERT

J. CAMU